

§. 8. Dens Indhold 'billiger jeg paa ingen Maade. Jeg er ganske enig i, at man bør have Forpligtelsen til at offre, og at man ved Siden deraf vedligeholder Tilladelsen til at offre, har jeg heller ikke Noget imod. I visse Tilfælde skulde det jo være tilladt, i visse Tilfælde skulde det være forbudt, men jeg skal henstille til det høje Thing, hvorledes det vil være muligt at overholde et Forbud af den Natur. Det er allerede omtalt af et æret geistligt Medlem fra Sjælland (Ufing), og jeg er aldeles enig med ham. Det er efter mine Begreber umuligt at overholde et saadant Forbud. Naar den ærede sidste Taler har sagt, at enhver samvittighedsfuld Præst ikke let vil komme til at støde an derimod, skal jeg give ham Ret i visse Tilfælde; men jeg vil dog sige, at der nok kunde være Tilfælde, hvori der kom ham Gaver tilgode, som han ikke vidste af. Det er allerede omtalt, at de ligesaagodt kunne komme ind ad Rjøkkendøren som ad anden Vej, og det er ikke let at kontrollere. Min Mening er, at ligesaavist som Forpligtelsen til Offer bør hæves, ligesaavist er jeg enig i, at man bør lade det Hele være en frivillig Sag, men dog saaledes, at det skeer udenfor Kirken. Det er nemlig det Punkt, jeg vil tillade mig at henlede det vordende Udvalgs Opmærksomhed paa. Det har altid stødt mig, naar der skulde handles om Pengesager i Kirken, og vi have gjort flere Skridt til at affkaffe det. Den almindelige Tavleombæring i Kirkerne er nu borte, og, saavidt jeg hukker, gjorde vi ved Finantslovens Behandling ifjor et yderligere Skridt i den Retning. Naar denne Sag nu er kommen frem, forekommer det mig at være paa rette Tid og Sted at lægge den sidste Haand paa Værket og faae alt Pengevæsenet ud af Kirken; men vil man ikke det, vil man beholde Tilladelsen til at fremlægge Gaver paa Herrens Alter, er der jo ikke videre derved at gøre. I ethvert Tilfælde falder Forpligtelsen bort, og det er høist sandsynligt, at det da ikke vil skee paa mange Steder. Efterhaanden som Præsterne døe, og der kommer nye Præster, paa hvem Lovens Bestemmelser blive anvendte, vil efter mine Begreber Offeret falde bort, men der forekommer

den Betsynderlighed, at paa samme Tid, der ikke kan svares Offer til Præsten, bliver det dog vedligeholdt ligeoverfor Kirkesangeren. Det forekommer mig vigtig nok noget betsynderligt, hvis Lovens Bestemmelser skulde kunne fremskalde den Tilstand, at man paa Høitidsdage gaaer op og offerer til Kirkesangeren, men ikke til Præsten. Det er et gammelt Ordsprog, som siger: Naar det regner paa Præsten, saa drypper det paa Degnen, det kjende vi Alle; men at det skulde regne paa Degnen og slet ikke dryppe paa Præsten, synes mig noget betsynderligt. Jeg skal henstille til det ærede Udvalg og til Enhver, som faaer med Lovens fremtidige Behandling at gjøre, om det ikke vilde være rigtigst nu med det Samme, vi have denne Lov til Behandling, at faae hele Pengevæsenet ud af Kirken. Det er muligt, men det kjender jeg ikke, at den høitærede Cultusminister kan gjøre det administrativt; men hvis saa er, vilde jeg ønske, at det maatte skee; og hvis det ikke er Tilfældet, vil det let kunne skee ved denne Lovs Behandling. Endnu skal jeg tilføie, at jeg, som jeg allerede har omtalt, ikke finder Forbudet imod at modtage Gaver rigtigst. Det kan aldrig lade sig kontrollere; men skal det kontrolleres, maa der ogsaa være truffet Bestemmelse med Hensyn til Overtrædelsen af dette Forbud. Saavidt jeg seer af Lovforslagets Text, vil Straffen ligesaavel kunne komme over Yderen som over Nyderen, idet det er forbudt baade at give og at modtage. Om Danste Lovs Bestemmelser blive i Kraft, naar denne Lov kommer ud i denne Form, veed jeg ikke; men i ethvert Tilfælde forekommer det mig, at man maatte have Straffebestemmelser i Tighed med, hvad der nu finder Sted; jeg tænker navnlig paa Lovens 2—10—1, hvori der indeholdes en meget haard Straf med Hensyn til Gaver, navnlig med Hensyn til deres Størrelse. I ethvert Tilfælde er det min Hovedbetragtning, om man ikke skulde gribe Leiligheden til at faae hele Pengevæsenet ud af Kirken, saavel for Kirkesangerens som for Præstens Bedkommende. Derimod finder jeg et Forbud i en Lov imod, at en Mand modtager frivillige Gaver, unaturligt; thi det kan aldrig overholdes; men man kan godt